

Aan: De Minister van Natuur en Stikstof,
Mevr. Christianne van der Wal-Zeggelink
Datum: 30 mei 2022

Uw ref.: Internetconsultatie aangaande uw voornemen om de jacht op haas en konijn (deels) tijdelijk te sluiten m.i.v. jachtseizoen aanvang oktober 2022

Betreft: Mijn reactie op uw bovenstaand voornemen

Al meer dan 40 jaar ben ik als ecooloog en jager betrokken bij alles wat in het buitengebied plaatsvindt. Het besluit dat u voornemens bent te gaan is in mijn optiek een vorm van onbehoorlijk bestuur en een miskennen naar de toegevoegde waarde die jagers in mijn optiek vervullen in het zorgen voor een goede wildstand, alsmede in het verkrijgen van biodiversiteit. Het is door inperking van met name de jacht op "schadelijkwild", beging deze eeuw het jagers niet makkelijker gemaakt om een balans te zoeken waarbij voornamelijk kwetsbare soorten bescherming krijgen en soorten die een bedreiging vormen voor kwetsbare soorten beheerd kunnen worden.

Sinds dien zien wij een sterke achteruitgang van met name kust-, akker- en weidevogels. Vanaf dat moment is een Wetssystematiek ontstaan van beschermen, i.p.v. keuzes maken gericht op biodiversiteit van kwetsbaardere soorten. Het zijn met name prooidieren die vanaf die gewijzigde route zijn teruggelopen. De systematiek is erg gejuridiseerd, want ontheffingen ter bescherming van meer kwetsbare soorten zijn nauwelijks zonder in een juridisch traject te sneuvelen toegestaan. Zelfs soorten als haas en konijn ondervinden hinder van het algemeen teruglopen van min of meer kwetsbare prooidieren.

Ecologische geen aanleiding om de jacht op haas en konijn te beperken.

In alle rapporten waarin melding wordt gemaakt van de, nog steeds discutabele, achteruitgang van haas en konijn wordt aangegeven dat jacht hierop van geen significante betekenis is. Sterker nog in die gebieden waar mogelijk sprake is van een achteruitgang geven lagere afschotcijfers aan dat de jachtdruk uitstekend anticipeert op teruglopende mogelijkheden en de benutting wordt afgestemd op de draagkracht. In zijn algemeenheid zijn in de cultuurgebieden (waar gejaagd wordt) de stand van de hazen significant hoger dan in de natuurgebieden waar geen jacht wordt uitgeoefend.

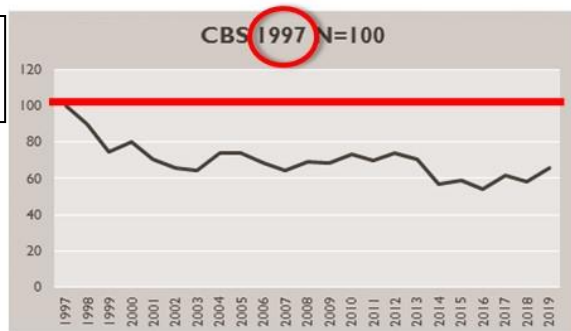
Mocht u als minister van oordeel zijn dat wildsoorten in aantal teruglopen en dat die soorten extra aandacht behoeven, past in het kader van zorgvuldig besturen, eerst een overleg met ons Jagers aan te gaan over soort(en) stimulerende maatregelen. Maak beleid om jagers daarbij te ondersteunen om te komen tot stimulerende maatregelen i.p.v. direct over te gaan tot jachtbeperkende maatregelen. Bij Wet zijn immers de jagers verantwoordelijk gesteld voor het peil houden of creëren van bejaagbare wildstanden. Het is dus bestuurlijk niet de juiste route die u aan het doorlopen bent.

Is de gunstige staat van instandhouding in het geding?

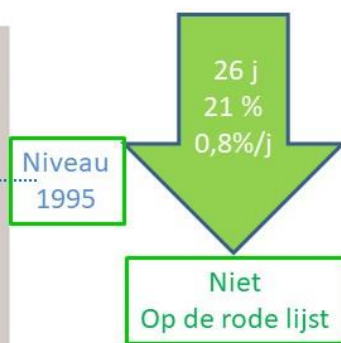
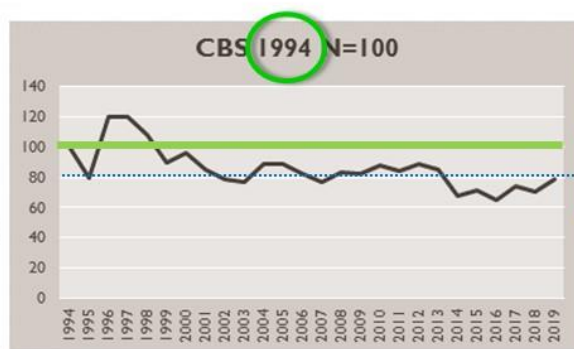
U heeft voor die vraag de WEnR opdracht gegeven om dat te beoordelen.

De WEnR heeft echter klakkeloos de systematiek die de ZoogdierVereniging (ZV) gevolgd, een systematiek die voortkomt uit de Habitat Richtlijn (HR) en zeker niet is bedoeld om algemeen voorkomend soorten te beoordelen op de GSvl. Data, verzameld door de zoogdiervereniging die gepubliceerd zijn in het rode lijst rapport (en het rapport van Ellen van Norren en Jasja Dekker) worden niet getoetst op volledigheid (en juistheid) en zijn als "waarheid" overgenomen. Zie onderstaande tabellen.

Gehanteerde cijfers
WEnR

Strikte
toepassing
van de
Habitatrichtlijn

De WEnR heeft daarmee niet voldaan aan de onderzoeksopdracht om de GSvl vanuit een zelfstandige benaderingswijze, met meer ecologisch gestuurde parameters, te onderzoeken. De WEnR heeft slechts gereproduceerd wat de ZV al gedaan had. Logischerwijze leidt dit tot een zelfde uitkomst.

*Zelfs de fouten die in consequente toepassing van de omstreden methodiek zijn gemaakt worden niet geconstateerd door de WEnR en zijn er (bewust of onbewust) niet uitgehaald. De HR spreekt immers over een achteruitgang sinds 1994 en niet 1997. Het is niet zo dat trendcijfers vanaf 1994 niet beschikbaar zijn (Zoogdierverseniging, La Haye en CBS trends 1993-1997). De WEnR heeft dit zelfs niet geconstateerd en citeert slechts de ZV die zegt dat data pas beschikbaar zijn vanaf 1997 (Hoezo?) Door eerdere (qua systematiek voorgeschreven) trendgegevens wel te betrekken ontstaat een totaal ander beeld dan door te starten in het niet voorgeschreven piekjaar (1997). Teruggang wordt dan 0,8% per jaar, i.p.v. 1,6 %. Deze afwijking van het HR-protocol lijkt dit dus te leiden tot een conclusie van matig ongunstig naar gunstig. **Bij juist gehanteerde systematiek zou haas zich dus niet kwalificeren als rode lijst soort.** Het lijkt mij een enorme belangrijke vaststelling die die uit basaal onderzoek naar voren had horen te komen. (In de tabellen is dit verschil weergegeven)*

Verwacht had mogen worden dat het WEnR bij consequent toepassen van de systematiek deze fout had geconstateerd en de andere beschikbare trendcijfers (CBE, Zoogdierverseniging: Maurice La Haye) had moeten betrekken. Van de WEnR had een kritischer beoordeling verwacht mogen worden over het hanteren van een systematiek, die niet bedoeld is voor het vaststellen van de GSvl in relatie tot bejaging van wildsoorten.

De WEnR had ook moeten constateren dat data waarmee de trendreeks 1950 – 1993 is opgesteld bestaat uit bijeengeraapte bronnen (waarvan sommige zelfs niet eens verifieerbaar zijn) en daarom

totaal onbruikbaar zijn. Zij moeten vaststellen dat in het rode lijst rapport een mate van onbetrouwbaarheid (standaard deviatie) ontbreekt.

Gehanteerde systematiek

Verwacht had mogen worden dat de onderzoeksvraag, “verkeert haas en konijn in een GSvl ?”, via meerdere (ecologische) routes was bepaald. Alleen de wijze waarop HR-soorten worden beoordeeld toepassen zou, voor algemeen voorkomende wildsoorten, wel eens tot een onterecht negatief beeld kunnen leiden. Ook de bij de provincies beschikbaar WBE data worden als geheel ongeschikt gekwalificeerd zonder een nadere beschouwing. Ongetwijfeld zijn de data voor een deel misschien minder toepasbaar, echter is uit deze enorme data hoeveelheid meer dan genoeg juist verzamelde data te halen om een landelijk betrouwbare steekproef te vormen. Er is met die data ten onrechte niks mee gedaan.

Er ontbreken, inmiddels bekende, trends van de laatste jaren waarin weer een sterke toename geconstateerd wordt. Echter met beschikbare cijferreeksen van FBE's is niks mee gedaan. Hoewel niet alle FBE's een zelfde protocol hebben gehanteerd, zijn deze als afzonderlijke reeksen prima te verwerken.

Er kunnen over de jaren verspreid grote fluctuaties in data voorkomen. Cijfers die recent in Gelderland beschikbaar zijn gekomen geven aan dat de laatste jaren mogelijk de piekjaren van 1997 qua aantallen hazen weer zijn bereikt.

Recentelijk onderzoek, tussen het verschil van een dag en nachttelling onderbouwen internationale onderzoekingen en constatering. Er kan bij inventarisatie van nacht actieve zoogdieren (haas en konijn) niet volstaan worden met een dag inventarisatie zo wordt gesteld. De foutmarge die daarbij kan optreden is ronduit te groot om daar betrouwbare trends uit te destilleren.

Kortom de motie is tot stand gekomen op basis van een “rode lijst rapport” en een systematiek die niet juist en niet consequent is toegepast. U had moeten aandringen op correctie van de rapporten en deze voordat deze ter beoordeling aan de kamer waren overlegd in overeenstemming moeten laten brengen met de beschreven systematiek van de HR (ook al is deze omstreden). Trends vanaf 1994 i.p.v. 1997 het maakt een groot verschil ! Ondanks alle onderbouwde kritiek die tot u gekomen is bent u voornemens om de jacht op soorten te gaan sluiten waardoor ik onrechtmatig zal worden beperkt. Ook zal ik zal van uw besluit op onrechtmatige wijze schade ondervinden waarvoor u op geen enkele wijze compensatie voorzien heeft.

Graag verneem ik van u antwoord op de volgende vragen:

- Laat u het “rode lijst rapport” aanpassen aan de omschreven systematiek?
- Op welke wijze heeft het CBS goedkeuring kunnen geven aan “Het rode lijst rapport” dat afwijkt van het een voorgeschreven protocol, zonder dat daar melding van is gemaakt?
- Op welke wijze gaat u jagers compenseren die door deze vorm “willekeur”, “rechtsongelijkheid” en “onbehoorlijk bestuur” nadeel ondervinden?

Met de meeste hoogachting zie ik graag uw antwoord tegemoet,

C.G. van Hulst
Bergen op Zoom